

Monumentnummer*: 524662

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 22 april 2002
Kadaster deel/nr 82990/177

Woonplaats* Wassenaar
Gemeente* Wassenaar
Provincie* Zuid-Holland

Locatiennaam Wassenaar
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Wassenaar
Sectie* F
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 4578

Omschrijving**

Inleiding

WOONHUIS met GARAGE van het type landhuis is in 1928 door de Haagse architect H. Wouda ontworpen in Zakelijk Expressionistische stijl waarbij elementen van de Engelse Landhuisstijl zijn gecombineerd met kenmerken van de Amerikaanse Prairiestijl. Kenmerkend zijn de grote zware kappen met overstekende daken en luifels en de in- en uitspringende blokvormige bouwmassa's. Belangrijk verticaal element is de zware door de dakvoet stekende schoorsteen. Invloed van de Engelse landhuisstijl blijkt ondermeer uit de aanwezigheid van een schouw in de 'hall'. Opdrachtgever was dhr. C.F.M. van Berkel.

Het op een rechthoekige kavel gelegen landhuis ligt zo'n 30 meter terug van de Van der Oudermeulenlaan, op een voormalige terrein van kasteel Oud-Wassenaar. Dit gedeelte van de buitenplaats, dat doorloopt tot aan de Rijksstraatweg is aan het begin van de 20ste eeuw verkaveld ten behoeve van villa's en landhuizen. Geheel in de traditie van de tijd is een ruime tuin met borders en gazon aangelegd, in een sobere Nieuw Architectonische Tuinstijl. Er staan diverse monumentale loof- en naaldbomen en heesters, waaronder taxussen, coniferen, beuken en eiken. Aan de noordoostzijde ligt een tennisbaan, boomgaard en een moestuin.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Vrijstaand landhuis op samengestelde L-vormige plattegrond bestaat uit een begane grond, verdieping en zolderverdieping waarvan de tweelaagse hoofdmassa wordt gedekt door een hoog, L-vormig schilddak met flauw hellende dakschilden. Aan de voorzijde (zuidwest) wordt uitgebouwde éénlaagse vleugel gedekt door een schilddak, waarvan het noordwestelijk dakschild langs de gevel van de hoofdmassa doorloopt tot aan de schoorsteen tegen het uitgebouwde tweelaags gedeelte. Tegen de achtergevel is als verbinding naar de garage een éénlaags, door een zadeldak gedekte overkapping gebouwd, die aansluit op het dwarsgeplaatste schilddak van de garage. In de oksels van het L-vormige dakenplan is tegen de korte poot van de L als verticaal element een door de dakvoet stekende schoorsteen gebouwd. De daken, gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen, hebben een breed overstek en een houten gootlijst. Verschillende dakschilden hebben langgerekte dakkapellen onder een plat dak. De gevels zijn opgetrokken in gele baksteen (staandverband) met diep liggende voeg. Voor het trasraam is merendeels rode baksteen toegepast, dat tevens is gebruikt voor de terras- en bloembakmuurtjes. Als horizontaal element lopen rollagen, ter hoogte van de lekdorpels, over de gevel door.

De enkele en samengestelde vensterpartijen met openslaande ramen en de openslaande terras- en balkon met glasruiten hebben stalen kozijnen. De dakstenen lekdorpels zijn soms opgenomen als onderdeel van een over de gevel doorlopende rollaag.

De naar de straatzijde gerichte voorgevel (zuidwest) heeft links een éénlaagse vleugel onder een schilddak, waarvan het zeer brede overstek aan de voorzijde fungeert als luifel. Hieronder bevindt zich een driedelige raampartij. De rode bakstenen plint van de voorgevel loopt in zuidoostelijke richting als bloembak en terrasmuur door. De naar de tuin gerichte rechter zijgevel (zuidwestelijke) heeft dubbele openslaande terrasdeuren met in het verlengde ervan een trap van het terras. De aanbouw sluit gedeeltelijk aan op een uitgemetselde gevelpartij met links op de verdieping een vensterpartij. Rechts van deze muur bevindt zich op de begane grond een vensterpartij onder een betonnen latei, die aansluit op de raampartij van de onder plat overstekend dak geplaatste, rechthoekige erker tegen de zuidoostelijke zijgevel. De erker heeft aan tuinzijde dubbele, openslaande terrasdeuren en in de zijgevels vensters. De latei loopt als horizontaal element door boven de samengestelde raam- en deurpartij van de noordwestelijk (linker) zijgevel. Het rechter deel van het trasraam is uitgemetseld als bloembak en loopt door over het rechter iets uitgemetselde gevelvlak.

Met uitzondering van het linkerdeel wordt het grootste deel van de verdieping in beslag genomen door een samengestelde raampartij, voorzien van gemetselde penanten. Eronder loopt een rollaag over de hele gevel. Het rechter uitgemetselde gevelvlak, dat aan de rechter zijgevel een afgeschuinde zijkant heeft, heeft een dichtgezet terrasraam en op de verdieping een tweedelig raam met bloembak. Het terras voor de erker loopt grotendeels door langs de noordwestelijk zijgevel, is belegd met flagstones en heeft een stoeprede. Het wordt aan de zuidwestzijde afgesloten door een terrasmuur, waarachter oorspronkelijk een vijver lag.

Bij de achtergevel (noordoost) is links in de gevel het terras dichtgezet met een samengestelde deurpartij. Rechts ervan is onder de gootlijst een langgerekt venster geplaatst.

Op de verdieping is in het dakschild een langgerekte dakloggia onder een vlakke luifel aangebracht. Erboven op de zolderverdieping bevindt zich een langgerekte dakkapel. Rechts daarvan wordt de gevel afgesloten door een langgerekte overdekte verbinding met de garage. Rechts in de gevel bevindt zich onder de gootlijst een driedelige raampartij, die aan de onderzijde wordt afgesloten door een grotendeels over de gevel doorlopende rollaag. Links in de gevel een halve deur naar het overdekte gedeelte en rechts in de gevel een paneel deur van de garage. Bij de achtergevel van de garage (noordoost) zijn onder de gootlijst drie hooggeplaatste driedelige raampartijen geplaatst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De linkerzijgevel (noordwest) van de garage heeft een vergelijkbare raampartij. Aan de voorzijde (zuidwest) bevinden zich twee naar boven schuivende garagedeuren. Rechts ervan is een deur naar de rijwielstalling. De achtergevel van de hoofdmassa (noordoost) heeft een deur, toegankelijk via een trapje met rechts ervan een raam.

Het aanzien van de linker zijgevel (noordwest) wordt in hoofdzaak bepaald door de dakschilden van de verschillende bouwlagen, waarbij het onderste dakschild een verlenging is van het schilddak van de uitbouw aan de voorzijde. Beide dakschilden worden van elkaar gescheiden door een vensterfries met gemetselde penanten. Het bovenste dakschild heeft twee kleine rechthoekige dakkapellen. Op de begane grond links is tegen de uitbouw een entreeportiek onder het onderste dakschild. Het iets uitspringende, met gele tegels belegde terras is toegankelijk via één stoeprede, die aan de rechterzijde wordt afgesloten door een verhoogd gemetselde bloembak, die evenals het verhoogd gemetselde trasraam opgetrokken is van rode baksteen. De linker zijgevel is onderdeel van een brede rechthoekige, tegen de uitbouw geplaatste schoorsteen. De entreedeur is een paneeldeur met links in de zijgevel een dienstluikje. Rechts van het entreeportiek heeft de gevel, onder de gootlijst twee driedelige raampartijen, geflankeerd door uitgemetselde penanten en gedeeltelijk voorzien van glas-in-lood.

Het uitgebouwde linker geveldeel heeft een hoog trasraam met rechts een uitgemetselde bloembak, die aansluit op de schoorsteenmuur. Erachter springt de gevel iets terug en bevindt zich boven de bloembak, een onder een doorlopende latei een driedelige raampartij, geflankeerd door gemetselde penanten met ernaast een smal raam. Links onder de latei bevindt zich een tweede raam. De bloembak is deels afgedekt met hardsteen. Op de verdieping zijn onder de gootlijst twee vergelijkbare vensterpartijen geplaatst.

INTERIEUR. In het interieur is de plattegrondindeling en de detaillering grotendeels gehandhaafd met ondermeer paneeldeuren en zwart marmeren vensterbanken en plint. De plattegrondindeling wordt aan de noordwestzijde bepaalde door een langgerekte gang met ter plaatste van de een hal een verbreding. Hier bevindt zich een uit rode baksteen opgetrokken schouw en een trappenhuis met hoekbordes. Op de vloer ligt travertin, de lambrisering is gestuct en de radiatoren zijn weggewerkt in radiatorkasten. Het trappenhuis heeft geel/bruin geglazuurde bakstenen als lambrisering. Boven de schouw een verguld ovaal reliëf met twee putti.

De aan tuinzijde grenzende (zuidoost) woonkamer heeft parket met geometrisch patroon en wanden met een cassettepatroon. Schouw en vensterbanken zijn uitgevoerd in marmer. Verschillende vaste kasten in ondermeer de keuken en op de gang van de verdieping onder de hooggeplaatste vensters. Verder op de verdieping diverse oorspronkelijke details, waaronder de gele betegeling in een van de badkamers en een marmeren wastafel met spiegel.

Waardering

Het landhuis met bijbehorend interieur en garage uit 1928 is van algemeen belang wegens de cultuur- en architectuurhistorische waarde en vanwege de ensemblewaarde

- als kenmerkend voorbeeld van een vroeg 20ste-eeuwse compacte villabouw waarbij invloeden van de Engelse en Amerikaanse landhuizen tot één functioneel en esthetisch geheel zijn samengevoegd;
- als kenmerkend voorbeeld van het door overstekende daken en afwisselende horizontale en verticale lijnen bepaalde oeuvre van de architect H. Wouda.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als onderdeel van een landhuizenreeks aan weerszijden van de Van der Oudermeulenlaan, waar zich in de eerste decennia van de 20ste eeuw op het voormalige grondgebied van kasteel Oud-Wassenaar een villapark-achtige ontwikkeling heeft voorgedaan. Er is tevens sprake van ensemblewaarde vanwege de bijzondere samenhang tussen het huis en de omringende tuin.

Het landhuis is tevens van belang vanwege de hoge mate van gaafheid van in- en exterieur wat betreft hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Kastelen, landhuizen en parken

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Kasteel, buitenplaats

Opslag

Functie

Terraspartij

Landhuis

Garage (G)